

A TORT I A DRET

Xavier Domènech

xdomenech@regio7.cat

Renta't la boca amb sabó, malparlat!

La mestra ceretana acusada d'obligar un alumne de primària a rentar-se la boca amb sabó jura que mai no ha fet tal cosa, sinó que va limitar-se a utilitzar una expressió catalana ben antiga i genuïna. Potser massa per als temps que corren.

-Quines paraules més lletges, t'hauràs de rentar la boca amb sabó -diu que va dir.

Quan el nen va arribar a casa ho va explicar als pares.

-La mestra m'ha dit que em

rentés la boca amb sabó.

Els pares es van esverar molt, van mobilitzar altres pares i van signar una protesta formal afegint aquest episodi a anteriors motius de queixa, perquè es veu que la docent és tot un caràcter.

Encara que donem per bona la seva versió, la profesora haurà de reconèixer l'error d'utilitzar expressions incomprendibles per descatalogades. El nen s'ho va agafar al peu de la lletra perquè no sabia que fos

una metàfora. I es veu que els pares tampoc. Altrament li haurien preguntat: «però et va posar el sabó a la boca o només va ser un comentari?».

Fa anys la pregunta hauria sigut: «Quina barbaritat havies dit?». Però això era fa molts anys, quan els mestres gaudien d'una presumpció d'autoritat inatacable i els nens no anaven a l'escola a ser feliços.

En aquelles èpoques pretèrites s'esperava que els mestres imposessin respecte, i quan

aplicaven càstigs la reacció de molts pares era «te n'hi afegiré», motiu pel qual els nanos no en deien res a casa.

Ara tenim problemes de comprensió lectora, faltes d'ortografia i la regla de tres és un concepte esotèric, però la tele ensenya alumnes contents el primer dia de classe, i una mica moixos quan s'acaba en curs. Sota el règim autoritari que disciplinava per la por, una part del cens escolar acabava la primària no pas amb dèficit de comprensió lectora sinó amb pur analfabetisme funcional. Rucs i amargats.

«Tot coneixedor esquivava l'excés i el defecte», va escriure Aristòtil. Si tothom ho fes ens quedaríem sense notícies.